

A Fővárosi Ítéltábla a Sziklai & Andrejszki Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Sziklai Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Kálmán, Szilasi, Sárközy és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Sárközy Szabolcs ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. április 8. napján kelt 37.P.21.553/2014/27. számú ítélete ellen az alperes részéről 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget, míg az államnak - felhívásra - 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes által üzemeltetett ... honlapon 2011. április 26-án „...” címmel jelent meg írás, amelyben az alperes beszámolt arról, hogy a Fővárosi Bíróság előzetes letartóztatás helyett házi őrizetet rendelt el az adócsalás és más bűncselekményekkel gyanúsított felperes és társai ellen. A cikk utolsó bekezdése szerint „a lehallgatott és megfigyelt gyanúsítottak több befolyásos politikussal tartottak kapcsolatot; jól is ment a szekerük, hiszen több százmillió forintos állami támogatást kaptak a tervezett filmjeikre.” A felperes közreműködésével készült filmek között voltak olyanok, amelyek gyártásához állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok támogatást nyújtottak. A felperes ellen különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette, közokirat hamisítás büntette és magánokirat hamisítás vétsége miatt büntetőeljárás van folyamatban.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét azzal, hogy az előzőekben körülírt cikkben valótlanul állította, hogy „lehallgatott és megfigyelt gyanúsítottak”,

mivel a felperest nem hallgatták le és nem figyelték meg. Azt a való
tényt, hogy a felperes állami tulajdonú gazdasági társaságoktól
támogatást kapott a filmjeihez, abban a hamis színben tüntette fel, hogy
ezeket a támogatási összegeket a politikusokkal való kapcsolata miatt
kapta. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, továbbá, hogy
a bíróság kötelezze az alperest megfelelő elégtétel adására és nem
vagyonai kártérítés jogcímén 700.000 forint és kamatai megfizetésére.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
Hivatkozása szerint a felperesnek nincs keresetőségi joga, ugyanis a
jogsértés alanya csak meghatározott személy lehet, a perbeli cikk azonban
a gyanúsítottak összességéről szól. Érdemben előadta, hogy a cikkben
közöltek véleménynek minősülnek, így személyiségi jogsértést nem
alapoznak meg. Köztudomású, hogy a cikkben említett támogatások politikai
hátterűek, a perbeli cikk nem tartalmaz olyan állítást, miszerint a
felperessel szemben politikai korrupcióval kapcsolatos vád vagy gyanú
merült volna fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes
megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy az általa üzemeltetett ...
honlapon a 2011. április 26-án megjelent „...” című cikkében valótlanul
állította, hogy a felperest lehallgatták és megfigyelték; és azt a való
tényt, hogy a felperes állami támogatást kapott a tervezett filmjeire,
abban a hamis színben tüntette fel, hogy a felperes támogatásokban azért
részesült, mert több befolyásos politikussal tartott kapcsolatot. Az
alperest a további jogsértéstől eltiltotta, továbbá kötelezte, hogy
fizessen meg a felperesnek 490.000 forint nem vagyonai kártérítést.
Kötelezte az alperest, hogy a honlapon megjelent írás címe fölött
mindaddig, amíg az eredeti írás is felelthető, de legalább 30 napig tegye
közzé az ítélet rendelkező részének a jogsértés megállapítására vonatkozó
részét. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest,
hogy fizessen meg a felperesnek 15.240 forint perköltséget. Rendelkezése
szerint a le nem rótt illetékből az alperes 29.400 forint, a felperes
12.600 forintot köteles az államnak megfizetni.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesi cikk utolsó
bekezdésében írt sérelmezett állítások egyértelműen utalnak a felperes
személyére, ezért a felperes rendelkezik keresetőségi joggal. Ezen
túlmenően az elsőfokú bíróság a cikket a maga teljességében,
mondanivalójában vizsgálta, és úgy foglalt állást, hogy az alperes
közlése rejtetten arra vonatkozó tényállítás, hogy a felperes befolyásos
politikussal való kapcsolatai révén jutott állami támogatásokhoz. Utalt
arra is, hogy az alperes hivatkozásával szemben nem tekinthető
köztudomású ténynek, hogy állami támogatásokhoz politikai kapcsolatok
útján lehet hozzájutni. A perben az alperes tartozott bizonyítani, hogy a
felperest lehallgatták, megfigyelték és politikai kapcsolatai révén
jutott állami támogatáshoz. Az alperes azonban állításait nem
bizonyította, így a felperes által sérelmezett valótlan tényállításai
alkalmasak arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan
befolyásolják, az alperes megsértette a felperes jóhírnevét. Figyelemmel
volt arra is, hogy a felperes negatív társadalmi megítélése a
büntetőeljárás megindítása, a felperes előzetes letartóztatása miatt már
az alperesi cikk megjelenése előtt kialakult. A nem vagyonai kártérítés
mértékének megállapításánál tekintetbe vette továbbá, hogy az alperes

írása jelentős számú olvasóhoz juthatott el, ugyanakkor a felperes majd három évvel a jogsértő magatartást követően terjesztette elő keresetét. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azzal a felperesi állásponttal, hogy az adócsalás a társadalom számára nehezebben lenne értelmezhető, mint a politikai korrupció, és nem vonható le az a következtetés sem, hogy a társadalmi akarat megjelenítésére hivatott jogalkotó bocsánatosabb bűnnek tekinti a költségvetési csalást, mint a hivatali vesztegetést. Minderre tekintettel a felperes nem vagyoni kárigényét eltúlzottnak találta, és mérlegeléssel a hasonló tárgyú perekben kialakult gyakorlatra is tekintettel a rendelkező részben írtak szerint határozta meg annak mértékét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetet elutasító döntés meghozatalát kérve. Kiemelte: a felperes megítélését nem befolyásoló információ az, hogy vele és társaival szemben milyen eszközöket alkalmaztak a nyomozás során, így jóhírnévsértés ezen állítások kapcsán nem valósult meg. Utalt arra is, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően nyílt lehetősége a vádiratba betekinteni, amelyből megállapítható: valós az az állítás, miszerint a felperes és társai befolyásos politikusokkal tartottak kapcsolatot, ugyanis az ügyészsg ...t is megvádolta, mint az „...” országgyűlésben is jelenlevő párt országos politikai tanácsának tagját. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, ugyanis az alperes a 2015. április 8-án tartott tárgyalás és ítélethozatal napját követően vette kézhez az elsőfokú bíróság 2015. március 30-án kelt 26. sorszámú végzését, amelyben tájékoztatta a feleket arról, hogy a büntető iratok megtekinthetők. Az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett, az alperesnek ugyanis nem volt sem tényleges, sem elméleti lehetősége arra, hogy a büntető ügy irataiba betekintszen, azokat megismerje, arra megfelelő időn belül nyilatkozzon. Ugyancsak súlyos eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság azzal, hogy a tárgyaláson tájékoztatta a peres feleket arról, hogy a NAV-tól megérkezett a válasz a bíróság megkeresésére, azonban annak tartalmát a minősítés jellege miatt a felek nem ismerhetik meg, így az bizonyítékként sem vehető figyelembe, az elsőfokú bíróság ugyanis ezzel az alperest elzárta attól, hogy a NAV tájékoztatással bizonyítani kívánt tények vonatkozásában újabb bizonyítási indítványt tegyen. Harmadlagosan a nem vagyoni kártérítés összegének lényeges, szimbolikus mértékre történő leszállítását kérte, ugyanis az elsőfokú bíróság tévesen mérlegelte a nem vagyoni kártérítés kapcsán a felperes által felajánlott bizonyítékokat és az indokolásban foglalt helyes megállapítások ellenére eltúlzott összegű nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Kiemelte, hogy a felperes a késedelmes jogérvényesítéssel nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, a kihallgatott tanúk a felperes negatív megítélését a büntetőeljárással hozták összefüggésbe, a perbeli cikkben közöltek a felperes megítélését nem rontották tovább, társadalmi megítélésére egyértelműen az volt rossz hatással, hogy ellene adócsalás és adókra elkövetett különösen nagy kárt okozó csalás gyanúja miatt eljárás indult.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Az alperes cikkében írtak, „a lehallgatott és megfigyelt gyanúsítottak” állítás teljes egészében valótlan, a felperes személye ellen is irányul, őt sérti, ugyanis a felperest a büntetőeljárás

során nem hallgatták le és nem figyelték meg, a nyomozás irataiban erre vonatkozó adat nem merült fel. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a kártérítés összegének megállapítása kapcsán értékelte azt, hogy a felperes társadalmi megítélését már nem befolyásolták negatívan ezen valótlan tényállítások. Kiemelte: feltéve, de meg nem engedve, hogy a felperes az alperes cikkében állított politikai kapcsolatokkal rendelkezne, a több mint két évig folyó nyomozás során, illetve a vádiratban sem szerepel olyan tényállítás, ami ilyen kapcsolatok kihasználásával, százmilliós állami támogatás visszaélészerűen való felhasználásával megvalósult cselekményeket róna a felperes terhére. Utalt arra is, hogy a vádiratban ... nem a felperessel, hanem a büntetőeljárásban II. rendű vádlottként szereplő ... személyével összefüggésben került említésre. A cikk összemosza az állami támogatásokat és a szponzorációs összegeket, a szponzorációs célból kapott összegekhez a felperes nem politikai kapcsolatok útján jutott, mivel ilyen kapcsolatokkal nem is rendelkezett, ennek ellenére az alperes azt sugallja, hogy a felperes azért kapott támogatást, mert befolyásos politikusokkal tartott kapcsolatot, azonban ezen állításait semmivel nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg, és helyes az abból levont jogi következtetése is, azzal a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett.

Az alperes azzal érvelt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy az alperes csak az elsőfokú ítélet meghozatalának napját követően vette kézhez az elsőfokú bíróság 2015. március 30-án kelt 26. sorszámú végzését, amelyben tájékoztatta a feleket arról, hogy a büntető iratok megtekinthetők, illetőleg az utolsó tárgyaláson tájékoztatta a peres feleket arról, hogy a NAV-tól megérkezett a válasz a bíróság megkeresésére, azonban annak tartalmát a minősítés jellege miatt a felek nem ismerhetik meg. Érvelése szerint így nem volt lehetősége arra, hogy a büntető ügy irataiba betekintszen, az abban foglaltakra nyilatkozzon, illetőleg az elsőfokú bíróság elzárta attól, hogy a NAV tájékoztatással bizonyítani kívánt tények vonatkozásában újabb bizonyítási indítványt tegyen.

Ehhez képest a rendelkezésre álló iratokból, így a 27. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvből az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatta a tárgyaláson jelenlévőket, így az alperes jogi képviselőjét is, hogy a vádirat megérkezett, azt átnyújtotta az alperesi képviselő részére, aki kifejezett kérdésre úgy nyilatkozott: a vádirat felolvasását nem kéri. A NAV tájékoztatással bizonyítani kívánt tények vonatkozásában sem zárta el az elsőfokú bíróság az alperest további bizonyítási indítvány tételének lehetőségétől, ugyanis a tárgyaláson jelenlévő alperesi jogi képviselő előtt az elsőfokú bíróság tájékoztatását követően

az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig nyitva állt a lehetőség további bizonyítás indítványozására.

A Fővárosi Ítéltábla mindettől függetlenül megjegyzi, hogy a jóhírnév megsértése miatt indított személyiségi jogi perben az alperest terhelő bizonyítási kötelezettség szempontjából a felperes által sértőnek tartott kijelentés elhangzásának időpontja a releváns. E kijelentések valóságtartalmának elbírálásáról az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott bizonyítási eljárás eredményéhez képest határozhat. Az alperes a személyiségi jogi perben nincs elzárva attól, hogy sérelmezett kijelentései valóságtartalmának igazolására a büntetőeljárás során keletkezett, rendelkezésre álló bizonyítékokra hivatkozzon, az adott esetben azonban a vádirat sem azt nem támasztotta alá, hogy a felperest a nyomozás során lehallgatták, illetőleg megfigyelték volna, sem azt, hogy a felperes a tervezett filmjeire azért kapott több százmillió forintos állami támogatást, mert több befolyásos politikussal tartott kapcsolatot. A Fővárosi Ítéltábla ezért az alperes álláspontjával nem értett egyet, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére nem volt indok, az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt ugyanis a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése nem szükséges. A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 253. § (1) bekezdése értelmében az ügy érdemében hozta meg döntését.

Az alperesnek az elsőfokú ítélet érdemi rendelkezését támadó fellebbezésében foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla általánosságban a következőket emeli ki.

A perbeli cikk megjelenése idején hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 75. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A rég. Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel. A jóhírnév védelme azt kívánja biztosítani, hogy a társadalom tagjait a valóságos értékük alapján ítéljék meg, amely úgy érvényesülhet, ha az adott személyről az objektív valóságot kifejező tényállítások, értékelések jelennek meg. A valóságot meghamisító tényállítások, közlések, amelyek hátrányosan befolyásolják a személy társadalom részéről megnyilvánuló értékelését, jóhírnevet sértenek. Az idézett jogszabályi rendelkezésekből kitűnően a jóhírnév sértés megállapíthatóságának két együttes feltétele, hogy a más személyre vonatkozó tényállítás (híresztelés) sértő és egyben valótlan legyen.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok okszerű mérlegelése alapján - az idézett jogszabályi rendelkezések figyelembevételével - megalapozottan következtetett arra, hogy az alperes a sérelmezett kijelentések megtételével megsértette a felperes jóhírnevét, ugyanis valakiről valótlanul - még abban az esetben is, ha büntetőeljárás folyik ellene - azt állítani, hogy lehallgatták és megfigyelték, illetőleg, hogy tervezett filmjeire azért kapott több százmillió forintos állami támogatást, mert több befolyásos politikussal tartott kapcsolatot, valóban alkalmas az adott személy, jelen esetben a felperes objektív

társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, az rontja a megítélését a környezetében. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a sérelmezett kijelentéseket nem lehet az egész cikk lényegi mondanivalójától teljesen elkülönülten vizsgálni, a jogsértő jelleg megítélésakor figyelemmel kell lenni a szövegösszefüggésekre is. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt ezért állást úgy, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét. A felperes ezért - a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban szabályozott objektív személyiségvédelmi eszközök alkalmazásán túl - az alperestől a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alkalmazásával alappal igényelhetett kártérítést a polgári jogi kártérítési felelősség általános szabályai szerint. Ugyanakkor a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésének a Pp. 164. § (1) bekezdésével egybevetett értelmezésének megfelelően a jogellenes magatartással okozati összefüggésben bekövetkezett károsodásának tényét a károsultnak bizonyítania kell, a nem vagyoni hátrány bekövetkezésének elvi lehetősége nem elegendő a kártérítés megállapításához.

Ehhez képest az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytállóan, okszerűen értékelve állapította meg a kár bekövetkeztének a tényét, és nem tévedett, amikor a felperes személyes előadása, valamint a meghallgatott tanúk - ..., ... - vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperest nem vagyoni hátrány érte.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés mértékét a kár bekövetkeztekori - 2011. - ár- és értékviszonyokat, valamint a más hasonló ügyekben megállapított összegeket alapul véve a felperes által elszenvedett sérelemmel arányban állón állapította meg, annak összege nem tekinthető eltúlzottan magasnak. Nem merült fel - a fellebbezésben foglaltak alapján sem - olyan ok, tény, vagy körülmény, amelyet az elsőfokú bíróság ne értékelt volna döntése meghozatalakor, amely kellő alapot adhatna az elsőfokú bíróság logikátlan következtetésektől és önellentmondásoktól mentes, kellően megindokolt, mérlegelésen alapuló döntése megváltoztatására.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az alperes a sikertelen fellebbezése következményeként köteles a másodfokú eljárásban is alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes jogi képviselője 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított munkadíjából álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. Az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja szerinti tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illetéket az alperes köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése alapján - felhívásra - megfizetni az államnak.

Budapest, 2015. szeptember 25.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia s. k.
bíró